

Journael.

van.

Stien Nederlandt.

1647.

Beschreven inde Jaeren.

1641. 1642. 1643. 1644.
1645. end 1646.

[Decorative flourish]

fol. 1.

Goete Beschryvinge van Nieuw-Nederlandt.

Nieuw-Nederlandt. (alsoo genodent omme
dat het vander bijde Nederlanders. diest bevaded
vander gepelipeldert is.) so by Provontje sint Noor,
delijckste deel van America gelyck by Anfflegen,
N. Sagelandt. Die landt befaelt aende N.O.
zijde vander Virginia. dat E. d. l. van 4 felve
lijt, Den Oceaan. vooch ^{gevoel} tufflanght met
de, seerome Sandig Eijst. seer gelijck die by
Vlaenderen. oft Hollandt. sebbende vordij,
nich. badijen oft Barenen. vooch degepen, lijt,
gesondert, de Devieren, die liget is seer getem,
pelt, Declindredid, vander Drooght, Gelfont,
weynig fideato onderwoepden, Die vord getijden,
die jaere, sijn ontrent, als in Franckrijck oft d.
Nedert.

2
Nederlands, 4' ondersprijt is, dat het Boorger
koud is valt, om dat het later begint, De Somers
is heeter om dat die seideliker koud, de Heer
is lange. Ende seer algenaden, de Winter: koud, ende
veel Smeltende onderwerpen, Ende Winden zijn de maxij
De N.W. de Winters: ende de E.W. de Somers.
Sander Winden zijn niet gemidd, de N.W. komt
niet onse N.O. over de, om dat zij komt in de
coorden roede, over de Landt, gelijck bij ons de N.O.
De E.W. droogt ende heet, als onse E.O. omme
dat zij komt vanden warmen Landt, de N.O. is
koud ende voeghtich, als onse E.W. om gelijcke
redde; De constitutie van de Landt, is seer
gelijcken die van Frankrijck, de Landt is redde;
lijck soogt ende effe, Vandenlicke lengte de
Cister, gemiddt met Cleijne Berghen, —
Stednaghtich, om te bouwen onbegrijp, diepde
in de Landt soet het tameliche soogt Berghen,
De gemiddt grote aparatie van minckel
gode, Auffer de dwelcke grote minckel
van

Bay Elijnd Rivierdy. Bloey, op sommige
 plaatsen sijn oock enige Hoogd, Bay Extrors
 Dinarij Hoogd doeg met voll. sijn beghetvareijst
 z gelyc gey Provintie in Europa yete naar, sijn
 in gelyc sijn van beghetvareijst ende Sady. als seponstijst.
 Doer sijn drie principals Rivierz Ad (wtd). d. 3 Verfche.
 d. Mauritius ende d. Zuyt Rivier: alle drie redder
 lijck wijt ende dyp, bequaden voer groote Schepen.
 sijt en Amintioz mijlen, op ~~de~~ Ad (wtd) ende voer
 gemden Baraden, tot de Valley Ad, vande
 Mauritius rivier af. tot voer bij de Verfche
 rivier, sijn ende de Canal. dat de Zylant
 maect, Bay beertioz mijle lang, gduent yet
 lange Zylant, dat d'ordinarij passagie is. van
 N. Enelandt. naar Virginia. Hebbende een
 vorder sijn, velle Garding. om Ad Dincaden,
 in manieren dat men de Winter gey Swarig sijn
 en maect, om t selo Ad beary. t Land is
 gendralick met Boome beset, befalot enige
 valseijer, z sommige groote Blacate. Bay Dore

off.

A.

off **A**cht mijl, end mindst, 23 boord. sijn als
in **E**uropa. als sijck, Noote, Raftangien.
Wingardien, de heet de. sijn oock van deszelfs
Specie als d'ouf, ijt gefouderd weinich, end
Donnigs anders weinich gefouderd, veel Bessich,
minichst van Water. die midnant quadt en doer,
als het alden weestick, Iland, end Hert, en
in oock veelt, Woffen, Bover, Otter, minich
end. weestick. De vogel. die Natidel van
A Laet sijn. sijn Raftangien, d'ouf gelijck,
Swan, Ganzen, van drie d'ouf soorte, Dijt,
vogel, Toyling, cran, Reijger, Pitou, end
d'ouf end soorte van Natidel, weestick
soorte van Raftangien, oft Hout, De
weestick is gelijck, die van Europa, als
Carp, Iden, Dallen, Swack, Baer, Noer,
De **D** die soorte Water, weestick.
Cabbelen, weestick, Haring, end anders, oock
minichst van weestick end weestick,
O Indianen. sijn van de ordinarij Natidel, weestick
end

Ende weet van de goddelij. van Colen als Olijve, licht,
 ende verdien te loof, van een subtile geest, van
 verdien woorden, die bij zake der loof overleijft verdien.
 godlij. Verdien, Verdien, voort ende opstij,
 maet om zake selve te verdien, in tijt van noot
 seer gesolvent te seer. Sezen alle pijnt die men
 zake verdien te verdien, sonder een te seer, —
 gae gant maet, bejalve de luy die voor de seer,
 milt die gae, ende de zake loof op de seer
 oft de mantel van een verdien in t verdien, —
 gae van de luy verdien, oft ander seer.
 te hande gae, gae, die loof die seer.
 verdien, oft loof, door de seer verdien
 te verdien, die verdien maet die seer van
 seer verdien, op zake verdien gae, die
 verdien, bejalve zake verdien maet de verdien.
 die die verdien verdien. maet zake verdien allen,
 verdien maet al die verdien, Zoo in t verdien
 van loof, als verdien te verdien, ende verdien
 verdien te verdien, die verdien in verdien maet,
 die

4

7.

Door Wy ende Goe Nieu-Nederlands.
gepeupelert is.

It is en gderijng tijt geldig dat de Oudverdring. vande
Heeren Staten Generael. dit land vordand 1688. —
alleenlijck om de Zouddingh vande veldt vry. siet in't jaer
1688. zelt de goetrijngende veldt vry. Comp. in't
selve land vry vordand. Vier. fort. Twee op de kint
Mauritius. Ende op gderijng vry d'andere, get
grootste lant op de kint, vande Mauritius. kint
vordand, end get andere vry vordand, dat en
jaer 1688. is gderijng. Nieu Amsterdam; end
1688. dertig mijl. opvordand en andere. gderijng.
Orangie; dat op de kint kint heet Nassau.
end dat in't veldt vry. de Goede Hoop; end
vande de Comp. siet Continuelijck Guernsey in
vordand get, in't beginnel, siet jaer 1688. en
siet jaer getal vry vry vry alvordand, end
int groot onaf. deis Sigmolend, lant vry,
deis vry vry van Confidratie vry
1688. door jaer groot vordand, end vry

1688

8.

Weld glets Coort omme' get laut to bevoordelen.
maer' get Laut get' noijt be'goun' g'f'el'p's
werk to' worden, voor dat - de' v'rij' g'it' g'g'eden
was, dat' d'eer' met' de' v'ilden' mo'g't' g'and'ellen,
alsoo' tot' die' tijt' to'd, niemant' ma'cht'g' ald'ere'
to' be'bl'ij'g'. tot' dat' sijn' be'v'ond'g' tijt' niet' f'ond'g'
sijn, ende' d'ere' over' de' Cult'ure' v'ant' Landt'
h'it' de' re'g't'g'. Van' s'el'f' de' Colonie' van
Den' s'elaer' s'w'ijck, was' no'eg' van' e'lij'p'
Conf'equ'ent'is, maer' soo' re'eb' als' it' s'el'f' was'
A'og'el'at'g', v'el' de' d'ine'ere' die' to' g'et' g'ad'de',
bij' ^{de} Conf'equ'ent'is' s'og't'g' g'et' p'ass'poort'; s'ou'd' g'rij'p'
ende' ma'cht'g'. plant'ag'ie', be'v'ro'ij'd' g'et' v'rijt'
ende' be'v'ro'ij'd', Van' s'el'f' de' g'et' be'v'ro'ij'd' Landt,
ende' ma'cht'g' g'el'eg'g' to' sijn' v'and' v'ilden'g'. omme'
alsoo' be'g'ia'nd'lic' met' g'et' to' co'ung' g'and'ellen,
and'ere' h'ot'g'. Baroc'h. omme' d'ere' ma'cht'g' om' de'

End'ig

Zijne Edele Voordt 43 Vaerh, Coopmanfchapp, inde
 altoes de Gevrey Bdwint zeldere. Vrij passagie gaver van
 Hollandt. Gemadete ad. Beeffter oca deingz day comen,
 de Engelfche. an d'ander fide quamy inde beyde Vay Virginia
 als N: Engelandt. verfoelike veel derwant, die gade tijt
 bij gade medfcor bij gadedient gadede. omme goeds gelegent.
 zeijt Vay alzide Tabaca te comen plantez, dade nade bij
 Grijffgeling, inde catholice bij zelde Colonie felst gedwong
 Vay alade te betredere. soo omme Wrij zeijt Vay Confie,
 die te ghiedez, als get fufportabel Goe vderment Vay
 N: Engelandt. A: outgade, inde om dat veel mede
 comedit ditz. zide mede te becomen ward. als dade, in
 Waeg dat in plade van Stade Bdwindere, inde
 Ende a die plantagide. die alzide ware, Saggen
 de die Bdwindere. soo veel geboit die mit
 befoelde verfide als in Europa. Goudte
 plantagide. die in Ende a diez geadere oca gefor.
 mede bdwindere fide gewelt zeld. want nade
 dat de Tabaca. die de Grot war, waer dade Roey
 ingefmetz. foudere Allege. Die Winters waefme
 befoe omme dide Lande te preparere. Wrijf Colonie
 Engelfche. die gade bij Contract ande omme zeldere, in gelijce

Groot

Graet als d'ander. ^{van} Gode van desdies ^{god} was ^{van} minder
 apparentis als van honderd familiot d'ere to sijn. -
 fonder d' Colonis van Renfelaerfrijck. die in godde
 stant is, met die van Meijndert Meijndertsz. end
Cornelis Molijn die een d' begoning. oock zyt bleec
N. Amsterdam. kontomms zyt fort, honderd
familiot in manied dattetd' apparentis was in d' jaer
 to fonderd. Verdraden d'ijfent mensch. fictalis foudde
 zyt Laut to benoimng, end so d'ere god arbeijder
 oft d' Broed' andacht g'erde waerghewelt, fouding
 and end so had d'ere coning besorgen, g'fide dat
 out end zyt fort noeg lijftic het d' Rogg. end
lijftic. het d' Stag. ward overgellend. van een
 grote manig to door d' bedilken bedreant end vermilt.
 In in oetig tijt dit Laut galt tot mit g'braeft
g'ere. end d' godde g'ere g'ere omit g'ere
in vervolg'end manied.

d' Oorfa

In de herten tijt des velds en gins vervoers
Valder ordinairlijck vanden jaer, sijn mit alle de
 vrees gade ind' gins tot vanden, on des gins vervoers
 vrees gade aduocaten mit extra ordinair tractement, gelijck
 als gade vrees. tusschen de jaer, vrees vrees vrees,
 foz gade vrees gade de vrees, in de gins vrees, A vrees foz
 mit g out fings als de vrees vrees vrees. vrees gelijck
 als gade vrees vrees, vrees dat foz A vrees vrees, in
 vrees. dat foz mit vrees vrees vrees, als gade vrees
 vrees vrees, mit vrees vrees vrees, vrees. dit A gade
 vrees des vrees vrees vrees vrees vrees vrees vrees vrees
 vrees, also des vrees vrees, in A vrees vrees,
 vrees vrees, vrees. vrees in A vrees vrees vrees.
 dat vrees vrees vrees vrees vrees, vrees vrees vrees
 vrees, dit vrees vrees vrees vrees vrees vrees, vrees
 vrees vrees vrees vrees, vrees des vrees vrees vrees
 vrees vrees vrees vrees. dit vrees vrees vrees in A vrees vrees,
 vrees vrees vrees vrees vrees vrees des vrees in de vrees vrees,
 in gade vrees vrees vrees vrees vrees vrees vrees.
 Also vrees vrees vrees vrees vrees, in vrees vrees vrees
 vrees in A vrees, vrees vrees vrees vrees des vrees.
 In de vrees vrees vrees als gade vrees vrees vrees. des
 vrees vrees vrees vrees vrees vrees vrees vrees,

Want

Want di jingelien van den Jelaerswyck. ^{13.} (was
 soo veel Coopliden, als personen. Zindes dat de Maguaels.
 blyfscap waeren naar Rode, die sommigz ouder zaden
 alreeds zaden beoeng. (vands Engelschen. het alreeds vord
 jier tot Trinticoz Breders tot, indz vord de font kringt,
 tot t sien e twallf yildub tot, quandu meder aef als
 zaden gendoutz was, alreeds zyt volke well boer sijn
 waerz van Rode, Coulands die tot de cipils prijz,
 dedes also de groote wint de, mederfant bequameg
 sij der ddingz van zand Jers flateroz. omme in
 tijt van groot (na wij oordelzen) zand meder de
 weddigen, des extraordinaires wintz meder mit
 langz doordt gelynden, de Coopliden tijt Holland.
 comende, gellyk zaden vdenomd. Indz van tijt tot
 tijt groote meder de overgelycenz, soo dat men
 de Maguaels. in cortz tijt gelyk zeldt, mit
 videroed, helijc en loot naar adruant Vier
 hondert ydwapelidz manne, gellyk zaden vord de
 witten de gelijngade, boornamde lica, Adgen,
 Jers vlijanden, vordende langz, de vordende van
Canada

14.
Canada. dat hij nu veel profijtlijck toegezien
op gods aen ziele, ende van te voore lichte
vooredele zaden, dit doet gader oock out sijn
sijn vanden onbegrijpelijkheid. Tot alreder des
C. A. dat, die gader generalie Arribijt moede
gader. dat hij ter contrarie van te voore. ad d'el
moede. contribueren, dat oock des Wilden niet
minde getraecht ziele om te oock te becomen,
des door des gaderfaleidijet die hij niet des onse gader.
begader, gader te Collijit die. omme roer des krijt. -
maer alsoe silex op de Galg (verbod) was, ende te silex
niet silex silex omme blijde, door des groot conserfatie,
soe ziele, hij niet omme obtineren. dit heeft beuiffen des
voorige beuiffeninge der gader voor beuiffen dat gader
beuiffen gader, tegh oock te conserfatie, beuiffen der
door figurie, die hij silex difortie oock al niet silex.
oock de gader voor Materiottij. (dat is te silex.)
Bleedde misfagen, dat hij veel jete te water moede
vallen, maer te lande niet en doegte. ende dat
hij silex geuote Sacsema. of des Oudeste
waer.

Die Van Witquefcheek, woonend N.O. van't Eylant
 Manhattan. by ander moedadig actie begady in't hynge van
 den out man fynes Cadmeatads, dadr' hij admiffie medefadd,
 als geberend by fijn Zooy godident, fynes (wel out fangy) end
 it etly gelyoxy, wylfyns jete to Willely cooply, by terwyl
 by Onday may, fyt laderly dat dny wylt geberend, myt de
 rife fouds hadly, medent by dny wylfyn op, endt Slakt fony
 by dals af, plundersend voort fyt dny, endt loopt (wyl)
 dit beghelufteck, bebrobblyden den dierchein Satisfactis
 to wyfflyby brandy Sackema, die fyt Carly gades feg=
 gend dat fyt fym loet wab, datter ^{medy} twintige Giften
 admoort wadery. * endt dat die wylt, die doot fadd gewroldy,
 by fijn oom, die over den by twintige faderly doot ad dny fchede,
 foud doot geflady fym gewroldy. Wader over alle de yemdent
 it fadny gewroldy wader, door dny Dierchein ommid over dely
 fadad to refoludy, dardleed alle compardedy, endt voort
 to wadly manny in't fady volmayfing madedy edentis oved d
 propofit endt beflingty voort by oorlog, foy dny moedend ad
 gewdy gort wot, datny fady opdy fof, fady edentis
 als fyt opdy fady fady, fol adnta ^{to} dny dely

* X. A.
 Capt Peter
 brief 21 Aug
 1641.

† N. B. hater
 antwoort
 gade refol
 2 dals by 20
 Aug 1641

foid =

hijne noch hiez of hiez door goddijgt Bispetis foud' conuyn
 bekouyn, & wader ettelic' maerly verloggt wert door.

Vrijgeloof.

In tijt getoony foud' waderen Reel Dwaerigheden
 bougdedent ende de faderen niet gheselt tot int Jaer
 1042. Wader d'om alle geresolueret wert, zelt bequid' & cetera
 te waderly. d'ar oer' m' de waderly hilt niet waderen, die foud' agter,
 d'ar waderen, gader wooninge leges, ende waderen tagetig manne niet ge,
 maer' ende't Commando van Hendricke van Lijcke
 wadering' ende d'ar waderen g' foud' de, de g'inder foud' geconuyn
 mit de trouwe, outedut de waderen gader g'ij hie. oer' waderen.
 door de donkerlijgt vander magt, de Hendricke ou =
 patititig' waderen, edert waderen foud' de jelt niet g'edrijgt
 te waderen; de waderen in is d'arcom mit' Vrijgeloof g'edrijgt
 alsof de waderen waderen, door den waderen die d'oufe
 gem' ad'at fader in't waderen, dat zelt mit' Reel
 g'edrijgt fader, dat niet fader waderen foud' waderen;
 verloggt' waderen, dat fader toe g'edrijgt wert, mit' conuyn
 dat hij de waderen foud' waderen, of waderen fader selte
 waderen waderen, dat zij waderen waderen, maer' mit'
 agter' volgeden.

De enige Overrekynde naar Miantonimo -
groot Sackema vande Bloed Badij quam hier

* N. C.
engels man: met
nifest. Page
2

* N. D.
Capt. Patric
Brief in dato
2^{en} Jan: 1672.

* Base seiftoerende tot des generalis Oorlogge, zoo well tegen de
Engelsche als Duytsche. & waer over sommige vanden onbegrijpende
Wilde practiseerde, om sijn indy Breant te souden, ende den
Directie te verduiden, om niet sijn duijvelen te verduiden;
gelijc nunderant sijn quade Wille gelidde, gelijc, soo door
effect als rapport; die van Ruckingjack. anderel gemodent
achter Col. met zeer gelidde, sijn, eg. ingelb man doot. dienaar
van een David Dieterse, ende volijngig dages, dade, naer segde
indes seffensche wijst den duijvelen doot, die op des duijvel
sat en dade ind' Colonis van Meijndert Meijnderte.

* N. C.
indes vanden
Directie
Brief en sijn
40000
daer van Ende

A. sijn indes geslagen tegen aduyl vanden Juchende, ende Wille
vanden Indiang. Ende door die continuelic gesat, die zeer
eet, dale, dden, koste, gey, & aldus onla. & droo sate
by de Wilde, ende well tot des Oorlogge geslopt, die g d,
indes te begon alsoden te vrede, ende dat mit sijn redder,
algebedde de Wilde dagelice in sate sijn sijn, ind' last
dicende de moedmaer vrede, & sijn levede off doot, noog
mit veldte van tecompdij, sate antvoort is altijt spottelice
gewest; ende mit, liggende, & jndelice de jndijnter sate

* N. J.
besluit van
12 volmagige
in dato 21. Jan:
1672.

nifherogende tegen des Juchende, sijn vrede, dat sijn
met de Wilde, Commissie, ende datmit teaget get vjst
sate te vrede. * dat sijn toog de Wille vanden gantse
gemodent vrede, ende by soo vrede sijn get vrede

niet en wilden verdoen, dat hij dat selven foundy dog, daer
mocht dan af comen. Wat get wildt, den Directie
berovittigt hier over Pacham Sackema. die hier met
dofs fawcau moedich, den waerfoundeds. bij soo over
geen Gufstis gedaen wort dat men niet langer sal
koud op foundy.

Middelertijt soo nuemt God de waerheit over die
van Witqilfocou founde out witten, door de Mahikander
voorneds bleeden get fact Orange. die dertich van gaer
doot flogge, end veel vrouwe end kindere gevangen namen.
werdt ontelicht, op 3 outent dylant plantkaters. ind
Christend gaer quijf. daer ey diep Indidus. hij woude gaer
Gumainlic out fangez, half doot zijns vands coeds end
honger ondefidels gaer bedetfen dalgz, selfe wort daer
vanden Directie Coorey derwaerts gefonden, ey wrijng
tijt daer naar, bevange de Wilden ey ander fegica, dat
gaer doot vlightz in verfegiden pleetfen, outent de
Dijt fen, delf gelegent tijt omme tot waer te comen,
van t onofel bloet veroofadats fonnige vands twadelf
mannen. Den Directie aw te fpedealy, dat get nu tijt waer
waer op voer antwoort oelgen, dat hij gaer verfoea

*X.G. *haer requiescēt in datz den*
 24 feb 1643

segeeft slyca sonders in alle twallen geschieden van
 dieu niet de naem van sacht allez * door de requiescēt omme
 die van Backingsack te moege slaven. Ingeende in twee
 partien soo op de Manhatens. als in Davonia. twallen toged,
 slaven wert na lang ontstatis te wylt loyige sijn te wesen.
 in manieren dat moege in den selven nagt het Delfijn
 volbraght wert, de Borgers slaven die, die de wijf wijf
 van te fort lagde, ende de Soldaten die in Davonia lagen,
 alwaer op de twee plaatsen ontdekt Teghige warden elden,
 en Dartige gevangene. De morgen wert in Davonia
 de man niet de vrouwe doot gesegde, die niet niet giel,
 rigelijc dat warden gecomen, te sijn om de doot te sijn,
 oft te plunderen, ende de soldaten geestelick warden,
 die moege de jonge kint, dat de vrouwe op sacht aem sacht
 bereyden.

haer loof en de wille
 daer op in dato
 27 feb 1643

Geijstonden op te lange Tijlent woonden sijn sacht
 ook te bij tekenen de, dat sacht toged sacht moege warden, de
 wille alwaer an te sacht. die te slaven. A welck geuwig
 wert, alsoo die ont sachteling niet in sacht sacht, ende ont
 alle vrint sacht getoont sacht. (Te sacht vrywillige. -

N° 9.
lijft inde
formatie daer
van zijnde.

dingen van onse Vijanden der Aartikans. zind Voorden
gonditioneert zader geslagen. ~~de~~ X niet tegen,
stadts soe onderwinden. sommige Efrei Duden, beddoetlijke,
niet Twee Wagden maix coort van dese Wilden zijt zader
Cajijtey te Stedde. Tweke sij gewaer Wilden z foggety
te belleten, daer over drij Wilden doot gesegety Wilden.
Dit Voort Wilder Twee zijfen, over te font Walder inden
brant stadten, Ten Directie zind mitte Vag Wilden,
font Voort enige Twee over omme de edde te Wilden,
de Wilden zader van overo Voortgondend, kuyt sijt gij
over Wilden, gij zijt maer Coort didey, zader Voort,
partijdig onafellend, dit berdeged over Vanden zijge,
maer Vanden Verbrander zijfen, edue Marije Horiaend.
Dit de Vrije lijden op sijn overfodea gevoert zader, in't
Stade der Wilden. ede sedet, ^{noote} moge Twee Vorgeest te togte
gdaer zaden, in't open Velt, zijnde moge gefeond set
van een trouw Engellke.) te selde te overwijte, sige -
inbeeldend dat den Directie sijn befeuligde al sijnde
de Vanden sje tequid geteijerit zader, sige te ged
Wilden * mit dese resolutie gadt maer Directie
Bijne, sijnde gewapent mit de geladen dind gespanen

N° 10
sijn proces
daer over
gemaect

pistool, end' de Joonwer op zijn Tijds, committes on-
 verken ind' ander Vands Directien, weggt sijn pistool
 op hem, seggende Wat Dijnzelfge loyden gadt gij mij
na lilyden, maer door de Verdrigheijt van wende dit
 present was, wret de Dooft bellet, end' zij voort
 vast geset; den Verdrigheijt tijts daer naer comt in it
 soet, Marines sulgt, end' den ander ^{in de} mit den geladen
 geladen roet, end' pistool bij weder geladen, waer van
 Directien op den Directien seet, dit Verdrigheijt was,
 end' hem vertienend naer sijn hinc, de cogde passiedend
 agter een ind' mied, veroffend de dind, den seiltwaegt
 seittend voort op den geladen die sijn roet gelot gaddt,
 dat hij ter ander State, luttel tijts daer naer Begedde
 voor den Directien, Sommige Vands gemeldten, begedde
 confisielijca de gevangen; daer wret geantwoort, dat
 it gelend sijn Verdrigheijt, seiffielijca end' bij vider fonden
 voden, dat ontrent 25. man den dden * daer in sijn
 vanden Directien Pardon Verdrigheijt, voordt
 Criminel, de factoren wret weder in quind' gesfelt omindig
 confisielijca daer onder te vordde. By manieren dat hij al

24.

satelijck voort gingen sonder partijden te hoorde; nogh
 einige cleyfde off fricaal te sijn; Condumndely ghem in
den volck van Wyff Hondet guldub, end' deij
maendde vands Markatens te blycde. maer om di
 consequentis vands sedea end' einige Confidreatis,
 so vordt golt gevonden den Criminel met sijn procebe
 mede Hollant te sijn. Tweede

In dese Confusie vermengeft mit groot vrees
 passiert de winter, A Dajforn om de beestiaely hiet
 te sijn comt, dit vroeligheden veel de sijn
 te begeren, van dander zijde de Wilden oock sijn
 dat het tijt was maer te planten, waer mit
 mij begerige om de vreden, so dat mede einige
 communicatis de sijn besloot vordt, in May
 a. 1645. maer door importunitijt van sommige,
 als door opinid die men gaddo, die selo durabel
 sijn vreden.

De Wilden mede desen sijn bidde gade stille.

verdedend' dagelijcx met ons volck, daer selfs de grootste
 overstepen quamden den Dierstelsel bespoort, in middelen
 Sacham. tijds den doortraet man; lijd door alle
 Torpen der Wildz. gader' solificatied' tot den gendrea,
 te Massarun' daer dat nogg op toe valdt dat fader
 Wilden de Wappinghe gnoemt. Woond' de die
 mijs. de Rivier opwaerts daer wij in 4 min. de god
 quistie med' gaderen, de open fegijnt afluipen, comend'
 van t fort Oragne, daer twee man made in boorden,
 end' wel over zondet Stevens. dese groote brijnt
 * N. m. haer bekente, nisse (voor bewilgden) * and'w' gader' toe te vallen, doo dat sij
 d' Engelse, geden. 16^{en} jaer 1643
 Engels stijll.

nogg twee vadersingels afluipen, med'end' get vider
 oora te overompele. van vreden afgeslagen met
 veld' van de Wilden, daer selfs gnomed' barack.
 vreden Nleg' Egeistend' vervoort vade onder twee
 vreden, den vreden end' twee kindredy blijvend'
 gevangden, de die vreden' Wilden so xas als gader
 maix eijf vab sijnd' med' gader' gemadeat, end'
 door fegijne van Stevenen te vrecoply, Gladen den

dat men, dus den dus vromen doot latend' eg
 ander met vijff wonden, die noch al't foet
 vlicht, in eg loeyt met eg elken kindt ind' armen,
 dat in t' eerste Exploict vader dus moeder vdeloey-
 gadden. Dus nu groot vader dus groot moeder,
 sijn' alsoo twee maal door gods genadigen zegne,
 sijt de de Indianen gander vdeloey, wert twee jaar
 uit vab, my groot voot ander met day moeyd;
 mede dus de Deefel, als of hij de Euyfden q' amf.
 waerfouwen.

D'indliche comden te veld, bespringen de boinvrijz.
 in Davona. sijn' varen - doen t'ertijt bod -
 oorlogfegpen de den Capen, die veld felpen in t'
 Bedftick, dus get Coeten, men geeft gelijckwel
 niet comen belitten, dattet veld boinvrijzen op -
 Davona vdeloeyden, niet met opuback' groelt,
 mede met eijendigeijt, door de reij gte cruyfden,

20.

* X. O

In dato
6 Octob.

1645.

Overgedreuen \ddagger formidig en propositio, bij geschrift waer
 in sij verfoeren datmen maeds nocht soude soude
 bij onse geborenen d. Engelsche om hondert vijftigh
 manning tot hulpe te verfoeren, tot betalinge vander
 selve soude dende en wiffenssel. Verleuen by wijff en
 Aminting d'ijfent guldens. Ende tot verfoeringe dat
 vefelou voldeuen warden, soude dende H: Nederlandt.

* X. P

In dato 9^{en}
marty 1645

1645

so langh ende Engelsche verpanden (dat men
 vander principaelste onder de agt manning van te
 vanden den Directoren door een brief g' ghestuert

* X. Q

Op 30 Septemb.

in haer
resol. 1645

met ximpdly. el hadde voreuen te persfi adreuen,
 gelijca ooc vordijngf d'agf van te vorden * hadde
 veflooten, datmen de Michaelis g' d' Directe maeds
 oueraffouen, inft de D'ogpen soude loffen, ende
 te mede de volca vande selve vefoude, ende de
 fozepen alsoo ledig weg fendeu, dit vordt
 bij den Directoren noch niet adugnoude, noch

gult

Commando van den Oorlog. xl Burger 20.
 zeds Capitain Hochem Pietersz xxxv Engeloe
 onder Lijtdraut Backster, maer om alle
 confusie voer te comen wort den Raet spersoon
 La Montagne tot generaal gestelt, op't Staten
 Zijlandt commando, marcediedu den geselede naect,
 Kinder de Bijnfen ledigh, end vanden Wilden
 ghabandonnert, becomt 5 a 6 hondert Besjepe
 Cooren, Reibrandende de sel sonder jts ander
 te verichten.

Waijane sijnd 22 Sackema woonde
 8 mijl N. O. van ons tuffogin Groenewijck
 (dat in onse jurisdictie licht) end Kant fort.
 dat Engels is. den Staite Wilk, dwelcar self
 vortend met Aijl den Broogh. Der Ceit Indu
 gdwafert

gewapent met roede) aendou, Waer van
 hi der elc gedoot zaddes zijnde met den anderen
 besic, wort van den Diederu Christ den gedoot,
 sijn softe sijn gebragt, dat doeg dert bedant
 wort, sijn Bernandu voort dat hi inde sijn
 inde sijn veldten ont veel quaetb gadaen zadden,
 Goddel Roy noijt enige differentien met sijn
 gesacht zelden, Bernandus voort, dat hi sijn
 gein - inde sonder aften dencen in zaden sijn sijn
 Lagez, om de nabidelfijt vanden Engelsche.
 so isse godd gevonden, zaden sijn te laten
 vinderen inde al te tafte, inde vordig houdet
 tawintig maenten dencenb gevonden vinder A
 vorige Commando in drie Saggeten Landen
 A' Coloa tot Groenewijck. op den avont . . .,
 Macoseden den gant sijn nacht, dan costen

35.

de Wilt den mit binden, te sij dat de Ginder
 Oepde Wilsen, gelijce geloof wert, of dat eij
 selfe Wiltwader, men doet de retraite na de Sagge,
 omme soo bedoetelijce af te treden, als mogelica
 soude wesen, passierend door Santfort. eijgend
 enige Engelsche die de onse presentheid te vingen.
 der plaatsen daer enige Wilt warden, daer over bide
 Wilt in Ofschijden plaatsen iijte gevonden warden
 omme jaer te ontdekken, die op jaer wederom de
 rapport warden, dat de Wilt den enige edunisse van
 ontvolce hadden, door de versegete, soo Engelsche
 een ontgedade hadden, dog sonder ferearsijt, —
 Wilt over of de Spodigste byt en traintig vanden
 Elodac de mannen gecommandiert warden, —
 Derwaert te gaen, tot est naer de Dorp, die den
 groote Deligedat, die Wilt of wijden. dodende
 10 a 20 Wilt den, medeludez dat ont man twee
 Alron's

Abstracte marfjogende, 8 a 9 mijlen vorden
 Althoudt anderzint als eenige Bittig die hij oist en
 so die overvallen, en dat hij ontdekt waren, quam
 vorder te ringe, gebedend maer den ofte twee vreden
 gedoot enige vreden ende kinderen gevangen —
 genomen die veel over vordert. Immiddel-
 vorden mij vordert dat Penneswits den vorder
 oit de vorderen vordert van t Landt, ende die
 indert de Confiratie, de vorderen de vorderen
 vorderen vorder, te vorder dat indert hoe lange vorder
 vorderen, vorderen de vorderen vorderen vorderen tot
 dat dat vorder alle vorderen vorderen vorderen vorderen
 zijn, ende alsean vorderen vorderen indert vorderen vorder
 vorderen te vorderen, ende alle op den vorder
 vorder te vorderen, vorderen dat ont vorderen
 vorderen vorderen, vorderen door hij vorder
 vorder

38.

Die Medical van de onse vermooreden in de
Drijfen alu erant spade alu, daer ook velt golt ge;
vonden 23 toep volen dero adelt 43 fenden, van
Hondert dits twintig manny, de Borgel onder
zwa Compagnie, de Engelsche onder Sarjant -
Maajoor Vander Bijl; (die fideret alenigf degen tejn
dient geprefentiert fader, dits adgenomg (wab)
d' dits Soldaten onder Pieter Coek. allit onder
de Commando van W La Montagne gade
in dits Sagften van gide, Landen in de Schout's Baij.
op de Lange Eijlandt. marfcheden na Beemfede
(daer een Engelsche Colonie is, onder ons Dert, 2
wider.) D' dits voox hiet gefonden, fegitden mit
begrijpigt den Wilt doot, die daer alb Spioden
wab, ons volen vordelen gade in twee partijden
vander Dit mit Creditie Engelsche naar oleduf,
end

30.
 Ende Taggelyc maenden nader de grootste Overden.
 present Matsepe. Andwa elijde gelicaten wort
 volbraght, Glauide ontdeut Bondert Twintig
 manne Doot; Vande onse bleeff een man ende die
 gequist. —

Ende volca van desen Taggelyc weder gecomen
 sijnde wort Capitain Vander Bil, nader Stants
 fort. gevonden, omme aldere gte te veruenden
 vande Wilden, Reporteerd dat de Ginde die
 ont te varen gedient siet, ende de d'negste Over
 dwaelt fouden sijn geuort, om sijde Wilden
 geuort. Was in geest geuort van sijn leuen,
 vande ontdeut vijff foudert sijden andere laggen.
 Presente deude ont dade te erlangen, om te doeg elijc
 dat gte voringe sijn sijnelt niet was geuort.
Dade

Dader over Vredesdu Hondert en dertig mannelen
 gescapeldiddet onder voorige generel Vanden Bil.
 ende Hendrick van Dijke vordrig. Ende
 quiddes in diep Sagfden landden tot Groenwijck
 dader hij des f magste moftes blijdes. Door de grootte
 Ende die daem, des moegent maroggedden
 N. B. op over Dader Bergen dader over formis
 ge moftes Enijpden, Savonts ontelut Az agft
 nijlen quiddes tot op den mijs nae bij de Wielden,
 ende om datmen te vordge fouds geomde gabb.
 ende datmen twee Dividuen d' die van Twee —
 Zondert Voet wijt, ende die diep moft passé's
 ten, ende datmen dader nae mijs de fouds comig
 ein den door de Rakte. Zoo Voet goltgeword
 dader te vordlijden, tot ontelut Az bijen nijlen,
 d' oerde Voet gegedden. Godmen de Wielden fouds
alidag

aditae de, omni macroflect Court na de Brijfen
 tof, zijnde die Brijfen Straat bij gefteelt jor
 van Tachtig Tredde lange, in de legte befteelt
 van 4 gaderen, God dat me veel door de W. H.
 hoab bedrieff. E' was doorn alle Colde maen,
 in gaff de groote reflexie te geden get
 Devergeft, fo dat get Colde (wint de fte) Dagen
 mit elverder ligte, als get doer die, daer
 comend, waer de Widen waer de end op
 gader fte, dat donse overfald. Van den
 Sargis te Dore, ende de Brijfen te ongingde
 mit den Degen inde Conij, zij overgoonde gader
 als Soldaten vullen mit Eljue te oph
 nift, zoo dat wij in Rodijng tijt, de doer
 Ende twaelf gaderen de oedgen, zij waer

oora zoo ontgalt, dat het onmogelijk was
 dattet den ontgiam, men Adelen in de nijer-
 tijt bijten de Gijfen. Hondert Tagtig dood,
 zij docht voort mit bijte comt, gade-
 zoudende in de Gijfen, segtende mit hilden
 door de gade, de Gijfen. Vermeedende dattet
 ander mit een nijtgerdegt werden. Refolover,
 den mit den Bergdant in de voor vander Hil.
 de Gijfen in deant te fceaden, waer over
 de Gijfende door alle middel fegten te out,
 comen, dat gade mit wilden gelicaden, ardege
 vordrom in de brandt, gebede hore door
 te vore vertelt te werden als door onse
 wapen te fceaden, dat mede te vore
 wonddele was. is dat onder de fce grote

andig

menigste van manen, Meisden inde -
 kinden, men mit doud, goede alen en oft
 sojeden, doud, bliden onder de bijff goudet
 menigste, gelijce de vreden ons selte vridet,
 sonnige sojden veld van 700. veld onder vore
 of vapping veld, onse veld goudet
 veld mit onse veld bij den veld
 veld om de veld te veld, op
 veld veld, veld van in alle mit veld,
 in ont quamen als agt manen, veld onder
 nog die veld goudet veld.

Exploit veld veld veld veld veld
 veld veld door de veld veld, de
 veld veld tot 15 veld, veld veld. veld
 veld

44.

onder die Dinde; de Dage waer den ghevelt
 sijnde, men blijft daer voort, de rest van
 nacht, de andere dach vertrekke de
 troep heel vroeg in gods dach, om te
 veront tot Hart fort. te Welfen, maar,
 afgeden met de groote Couraige, over het
 medelijca gebragte. God gebede den
 Extraordinaire krachte alre gequide de, daer
 van sommige swadlica gequide waerde, -
 comende de de middag tot Hart fort. nach
 twee dagen end den nacht gemaregert te
 hebben en littel geveft. de Engelfche ont-
 fingen de onse heer beidndlica, dodend alle
 gatte. twee dagen daer nach, comt herwaert
 alre, Decidende, Christen de dancafligginge
 godde.